

สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา
ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร



นางวิมลศรี อุทัยพัฒนาสิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

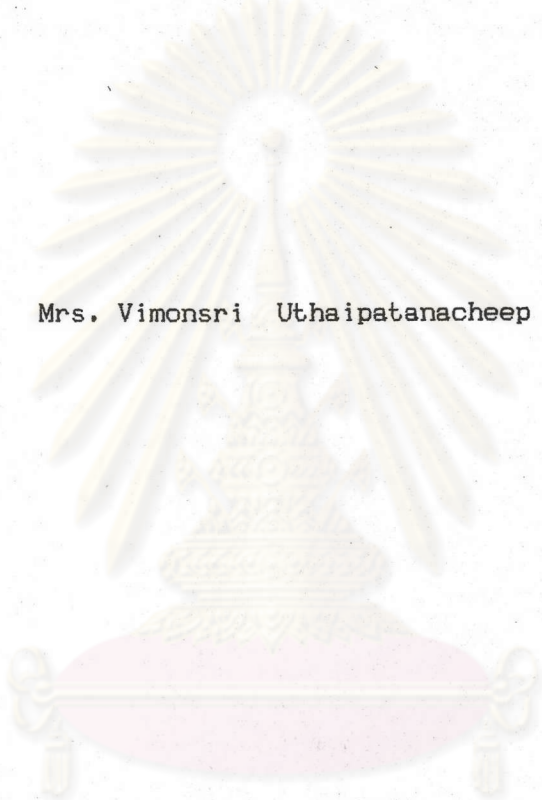
ISBN 974-578-878-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017059

i117334329

WORK COMPETENCIES OF HEALTH EDUCATORS AS PERCEIVED BY
THEMSELVES AND ADMINISTRATORS



Mrs. Vimonsri Uthaipatanacheep

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-878-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา

ตามการรับรู้ของตนเอง และผู้บริหาร

โดย

นางวิมลศรี อุทัยพัฒนาชีพ

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ พัชรา กาญจนารัตน์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

[Signature]คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

[Signature]อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พัชรา กาญจนารัตน์)

[Signature]กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

[Signature]กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทินี หอมสนิท)



วิมลศรี อุทัยพัฒนาชีพ : สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา
ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร (WORK COMPETENCIES OF HEALTH
EDUCATORS AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND ADMINISTRATORS)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. นัชรา กาญจนารัตน์, 160 หน้า. ISBN 974-578-878-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
สุศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร และเพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน
ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของ
ตนเอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และส่งแบบสอบถามทาง
ไปรษณีย์ไปยังกลุ่มประชากร คือ นักวิชาการสุศึกษา 227 คน และผู้บริหาร 160 คน รวม
387 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.89 และได้นำข้อมูลมา
วิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า "ที"
(t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง
โดยส่วนรวม พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักวิชาการสุศึกษารับรู้ว่ามี
สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของตนเองเกือบทุกด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านการวัดและ
ประเมินผลทางสุศึกษา และด้านการศึกษาวิจัยและการนำไปใช้
2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
โดยส่วนรวม พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารรับรู้ว่ามีสมรรถภาพ
ด้านการปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษาเกือบทุกด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านการศึกษาวิจัย
และการนำไปใช้
3. การเปรียบเทียบสมรรถภาพด้านการปฏิบัติงานระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิ
ทางวิทยาศาสตร์ กับที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง โดยส่วนรวม พบว่า ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพใน 8 ด้าน พบว่า
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวิชาการและการฝึกอบรม โดย
นักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ รับรู้สมรรถภาพสูงกว่านักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทาง
การศึกษา

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม



VIMONSRI UTHAIPATANACHEEP : WORK COMPETENCIES OF HEALTH
EDUCATORS AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND ADMINISTRATORS.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATCHARA KANCHANARANYA, 160 pp.
ISBN 974-578-878-3

The purposes of the research were to study work competencies of health educators as perceived by themselves and administrators and to compare work competencies between health educators with sciences degree and health educators with education degree as perceived by themselves. The questionnaires were distributed to 387 samples which were 227 health educators and 160 administrators. Three hundred and four questionnaires, accounted for 88.89 % were returned and then analyzed. The data were analyzed by frequency distribution, percentages, means, and standard deviations. The t-test was also applied to determine the significant differences between means.

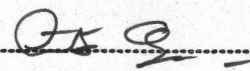
The findings of the study were as follows :

1. Work competencies of health educators as perceived by themselves on overall considerations are in high level, when considered on each hypothesis resulted that health educators perceived that almost all their work competencies are in high level except in the area of measurement and evaluation on health education and in the area of research, and applicability of research results.

2. Work competencies of health educators as perceived by administrators on over all considerations are in high level, when considered on each hypothesis resulted that administrators perceived that almost all health educators' work competencies are in high level except in the area of research, and applicability of research results.

3. In comparison between health educators with scientific degree and health educators with education degree on work competencies as perceived by themselves in over all consideration, it was found that there was no significant difference at the .05 level. Among eight areas on work competencies, health educators with scientific degree perceived that they had better competencies than health educators with education degree in the area of academic and training significant at the .05 level.

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พัทธ งาม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จากความกรุณาของรองศาสตราจารย์ พัทธรา กาญจนารักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย อนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารและนักวิชาการสุศึกษาอย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณนักวิชาการสุศึกษา ฝ่ายวิชาการสุศึกษา กองสุศึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอบคุณคุณสุพจน์ รัตนานันท์ ที่ให้คำแนะนำในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัย

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่คุณพ่อ-คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

คุณยวathyทรพยากร
จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
รายการอ้างอิง.....	94
ภาคผนวก.....	99
ประวัติผู้วิจัย.....	160



รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหาร จำแนกตามหน่วยงาน.....	21
2	จำนวนกลุ่มประชากรที่เป็นนักวิชาการสุศึกษา จำแนกตามหน่วยงาน.....	22
3	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับการ ฝึกอบรมทางด้านสุศึกษา.....	28
4	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับการฝึกอบรม ทางด้านสุศึกษา.....	30
5	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุด และจำนวนครั้งที่เคยได้รับการฝึกอบรม ของนักวิชาการสุศึกษาและ ผู้บริหาร.....	32
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการ วิเคราะห์และการวางแผนงานสุศึกษา จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการ สุศึกษา และผู้บริหาร.....	33
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการ ประสานงานและดำเนินงานสุศึกษา จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการ สุศึกษา และผู้บริหาร.....	35
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการ จัดเตรียม ผลิตและใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ทางสุศึกษา จำแนกตาม การรับรู้ของนักวิชาการสุศึกษาและผู้บริหาร.....	37

9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และจัดรณรงค์ทางสุศึกษา จำแนกตามการรับรู้ของ นักวิชาการสุศึกษาและผู้บริหาร.....	39
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านวิชาการและ ฝึกอบรม จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการสุศึกษาและผู้บริหาร.....	41
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการติดตาม และนิเทศสุศึกษา จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร.....	43
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการวัดและ ประเมินผลทางสุศึกษา จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร.....	45
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการศึกษา วิจัยและนำไปใช้ จำแนกตามการรับรู้ของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร.....	47
14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการ ปฏิบัติงานของนักวิชาการสุศึกษา ทั้ง 8 ด้าน จำแนกตามการรับรู้ ของตนเองและผู้บริหาร.....	49
15	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนก ตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ และวางแผนงานสุศึกษา.....	50
16	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนก ตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการประสานงาน และดำเนินงานสุศึกษา.....	51

17	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจัดเตรียมผลิตและใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์สุศึกษา.....	52
18	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และจัดรณรงค์ทางสุศึกษา.....	53
19	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิชาการและการฝึกอบรม.....	54
20	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการติดตามและนิเทศสุศึกษา.....	55
21	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลทางสุศึกษา.....	56
22	จำนวนและค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาวิจัยและการนำไปใช้.....	57
23	อันดับ จำนวน และค่าร้อยละของนักวิชาการสุศึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ทั้ง 8 ด้าน.....	58
24	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์และวางแผนงานสุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	62

25	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการประสานงานและดำเนินงาน สุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ และที่มีวุฒิทาง การศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	64
26	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการจัดเตรียม ผลิตและใช้อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์สุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	66
27	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดรณรงค์ทางสุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์ และที่มีวุฒิทางการศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง.....	68
28	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการและการฝึกอบรม ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	70
29	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการติดตามและนิเทศสุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	72
30	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลทาง สุศึกษา ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์และที่มีวุฒิทาง การศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	74
31	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านการศึกษาวิจัยและการนำไปใช้ ระหว่างนักวิชาการสุศึกษาที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	76
32	เปรียบเทียบสมรรถภาพการปฏิบัติงานทั้ง 8 ด้าน ระหว่างนักวิชาการสุศึกษา ที่มีวุฒิทางวิทยาศาสตร์และที่มีวุฒิทางการศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง.....	78